

JAAARREKENING 2019

Waarborgt de
leefomgeving,
versterkt
bedrijven

Omgevingsdienst
IJSELAND

Inleiding

2019 was het tweede volle jaar dat de Omgevingsdienst IJsselland de VTH-taken milieu voor de 11 gemeenten en de Provincie in onze regio uitvoerde. Voortbouwen naar volwassenheid op de solide basis die in 2018 gelegd is, was daarbij het credo. We hebben de 'productie' in het primaire proces flink op kunnen voeren nadat we in 2018 en begin 2019 veel nieuwe collega's hebben mogen aanstellen en de processen hebben gestroomlijnd. Zowel intern, tussen ons en de partners als met de bedrijven. Ook is er veel inzet gepleegd op het verbeteren van de datakwaliteit, een proces dat in 2019 onverdroten verder is opgepakt.

Om een uitvoeringsorganisatie goed te kunnen sturen, is bestuurs- en managementinformatie onontbeerlijk. In 2019 hebben we hiervoor PowerBI ingericht, dat in staat is om grote hoeveelheden data op een overzichtelijke wijze te presenteren. Naast een steeds nauwkeuriger manier van tijdschrijven door een nieuwe softwareapplicatie en voornoemde investeringen in datakwaliteit, hebben we flinke stappen in de bedrijfsvoering gemaakt. Een investering die komende jaren doorgezet zal moeten worden omdat we nog niet op het niveau zijn waar we willen komen.

Binnen de financiële kaders hebben we ruimte gevonden om extra werk uit te voeren. Binnen het primair proces ging het hier onder meer over de PFAS- en stikstofproblematiek en een project op het gebied van agrarische luchtwassers, dat overigens doorloopt in 2020. Met extra externe financiering hebben we projecten op het gebied van Energie & Duurzaamheid en LAP-3 uitgevoerd. Deze zijn binnen de afspraken, zowel qua prestatie als financieel, afgerond. Ook de extra (wettelijke) taken op het gebied van onder meer AVG, archief en ICT hebben we, al dan niet tijdelijk, met de beschikbare middelen kunnen uitvoeren.

De jaarrekening 2019 sluit af met een heel kleine plus. Dit betekent dat we gewerkt hebben met een realistische begroting die ons in staat gesteld heeft de afgesproken prestaties te leveren. De financiële en organisatorische kwetsbaarheid is daarbij wel toegenomen. Zo is de post 'onvoorzien', 1% van de begroting, vanaf 2020 niet meer beschikbaar. Gecombineerd met een groeiend werkaanbod en steeds hogere eisen aan processen en ICT maakt dat we de komende jaren kritisch zullen moeten zijn op de keuzes die we in de uitvoering maken en de dienstverlening die we kunnen bieden. Immers, als we een taak oppakken, willen we die voor alle betrokkenen van het begin tot het eind goed uitvoeren.

Omgevingsdienst IJsselland,
waarborgt de leefomgeving, versterkt bedrijven.

Programmaplan

Ons programmaplan begint met een toelichting op onze basistaken.

Vervolgens werken we per thema uit wat we het afgelopen jaar bereikt hebben en hoe we die resultaten behaalden. De kosten en investeringen die daarmee gepaard gingen, komen in het laatste hoofdstuk aan bod.

1.1 Basistaken Omgevingsdienst

Wij verzorgen vergunningverleningen, toezicht en handhaving van milieutaken (VTH) in opdracht van de provincie en gemeenten. Het gaat om de volgende taken:

1. **Basistakenpakket:** de taken zoals vastgelegd in artikel 7.1 van het besluit tot wijziging van het Besluit Omgevingsrecht (verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving).
2. **Basistakenpakket Plus:** de inrichtingsgebonden milieutaken, voor zover deze niet vallen onder het Basistakenpakket.
3. **Enkele specialistische milieutaken:** specialistische taken op het gebied van geluid, bodem, externe veiligheid en lucht, die aanvullend zijn op de taken uit het Basistakenpakket:
 - a. **Geluid:** de advisering op bouw/RO en verkeer;
 - b. **Bodem:** de vakinhoudelijke toetsing en beoordeling van bodemonderzoeksplannen en -rapporten, de vakinhoudelijke bodemexpertise bij ruimtelijke en civiele projecten, het bijhouden van het bodeminformatiesysteem (BIS), de uitvoering van de Wet bodembescherming (Wbb) met betrekking tot bodemverontreiniging en sanering en meldingen Besluit Uniforme Saneringen (BUS);
 - c. **Externe Veiligheid:** alle taken waarvoor moet worden voldaan aan de kwaliteitscriteria en advisering op bouw/RO;
 - d. **Lucht:** alle taken waarvoor moet worden voldaan aan de kwaliteitscriteria.

1.2 Thema's

OD IJsselland is niet alleen een uitvoeringsorganisatie van bovengenoemde VTH-taken, ook geven wij - op verzoek en in aanvulling op de huidige adviestaken - inhoudelijk advies aan het bevoegd gezag over bijvoorbeeld een Omgevingsvisie of Omgevingsplan. Hierdoor kunnen partners onderbouwd vorm en inhoud geven aan de afwegingsruimte die de Omgevingswet biedt en aan de inrichting van het ondersteunende digitale stelsel.

We lichten we een aantal thema's toe. Om het onderscheid te maken, beginnen we met de (strategische) bestuurlijke thema's en volgen daarna de (operationele) ambtelijke thema's.

1.2.1 Strategisch

Omgevingswet

In 2019 hebben wij de noodzakelijke voorbereiding getroffen om in 2020 de grote stap voorwaarts te maken naar de aanstaande invoering van de Omgevingswet. In nauwe samenwerking met onze partners hebben wij in beeld gebracht op welke onderdelen onze organisatie zich moet voorbereiden om onze taken binnen het nieuwe wetgevingskader uit te voeren. Het gaat dan om aanpassingen in bijvoorbeeld processen, IT-omgeving en het op peil brengen van het kennisniveau van medewerkers. Daarvoor hebben wij ook gebruik gemaakt van de kennis die op landelijk niveau aanwezig is, onder meer via onze collega's van andere omgevingsdiensten (ODNL). Tegelijkertijd zien wij deze ontwikkeling als een heel mooie kans om op de belangrijke milieuthema's geluid, veiligheid, lucht, bodem en stikstof meer en meer de verbinding te leggen met onze partners voor de beoordeling van lokale initiatieven en ruimtelijke projecten.

Energie & Duurzaamheid

Een belangrijk deel van de landelijke energiebesparing moet worden gerealiseerd door toezicht en handhaving bij bedrijven die vallen onder de milieuwet- en regelgeving. Daarbij gaat het onder meer over verplichte energiebesparende maatregelen die bedrijven binnen 5 jaar kunnen terugverdienen. Deze verplichting geldt voor grotere bedrijven en instellingen die jaarlijks meer dan 50.000 kWh aan elektriciteit of 25.000 m³ aan aardgas gebruiken. Het gemiddelde besparingspotentieel dat te behalen is, is ongeveer 7% van het totale energieverbruik per bedrijf. Dit gemiddelde is gebaseerd op ervaringcijfers uit een andere regio. In 2019 hebben wij 137 bedrijven in de regio gericht gecontroleerd op deze maatregelen. Bij ruim 50% van de controles door de toezichthouder is geconstateerd dat er niet voldoende energiebesparende maatregelen zijn getroffen. Wij zien erop toe dat die wettelijke maatregelen alsnog worden uitgevoerd. Daarnaast hebben wij voor de grotere bedrijven 118 auditverslagen beoordeeld en 27 milieuvergunningen geactualiseerd op het thema 'energiebesparing'. Dit is volgens planning.

Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) / PFAS-kwestie

Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) zijn gevaarlijke stoffen die gezondheidsrisico's met zich meebrengen. ZZS worden in veel producten gebruikt en komen daardoor ook in veel afvalstoffen voor. Voorbeelden zijn vlamvertragers in plastics, kleurstoffen in textiel of de vulling in een matras. Zeer zorgwekkende stoffen krijgen steeds meer aandacht, bijvoorbeeld de PFAS-stoffen. De Rijksoverheid heeft in juli 2019 met een tijdelijk handelingskader eisen gesteld aan het hergebruik van grond en baggerspecie. Hiermee wordt verspreiding van de PFAS-stoffen voorkomen. Dit kader was echter zo streng, dat grondverzet nauwelijks meer mogelijk was. Wij hebben in overleg met onze partners gewerkt aan een regionale oplossing door met specifiek bodemonderzoek de bodemkwaliteitskaart te actualiseren. Op die manier kunnen werkzaamheden wel weer plaatsvinden. Mede dankzij het beschikbaar stellen van onze onderzoeksgegevens, is er landelijk een hogere norm vastgesteld eind november 2019. Grondverzet kan hierdoor weer op gang komen.

Onderdeel van de vervolgaanpak is dat gemeenten de bestaande bodemkwaliteitskaarten actualiseren en bestuurlijk laten vaststellen. Daarnaast moeten ze de kaarten van de andere partners accepteren. Daarmee wordt grondverzet binnen onze regio een stuk eenvoudiger.

Circulaire economie - actualisatie milieuvergunningen provincie

In een circulaire economie behouden producten hun waarde en ontstaan er geen afvalstoffen. Het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP3) is een van de instrumenten om de overgang naar een circulaire economie waar te maken en te vertalen naar de dagelijkse praktijk.

De provincie heeft ons opdracht verstrekt om de vergunningen van alle provinciale bedrijven onder de loep te nemen en te actualiseren. Het gaat dan om afvalbedrijven en veevoeder-, zuivel- en voedingsfabrieken. We constateren dat de provincie en OD IJsselland met deze actualisatie voorop lopen ten opzichte van de rest van het land. We worden gevraagd om onze aanpak, ervaringen en resultaten te delen en dat doen we. Bij de opdracht hebben we ook actuele thema's als 'Energie & Duurzaamheid', 'Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)' en 'Opslag gevaarlijke stoffen' betrokken. Inmiddels zijn alle provinciale vergunningen gecheckt en waar nodig geactualiseerd of in procedure genomen. We hebben dit binnen het beschikbare budget uitgevoerd.

Stikstofkwestie

De Raad van State oordeelde op 29 mei 2019 dat het Programma Aanpak Stikstof (PAS) niet meer gebruikt mag worden voor vergunningverlening. Het PAS maakte het mogelijk om stikstof-uitstotende activiteiten toe te laten, vooruitlopend op de positieve effecten van PAS-maatregelen. Zo'n toestemming 'vooraf' mag niet volgens de Raad van State. De gevolgen van deze uitspraak zijn fors en kregen veel media-aandacht. Denk hierbij aan vertraging of het niet doorgaan van talloze infrastructurele en bouwprojecten, het verlagen van maximumsnelheden op de weg en discussie over forse inkrimping van de veestapel.

1.2.2 Operationeel

Ureninzet

Sinds 1 januari 2019 hebben we het tijdschrijven verbeterd. Hierdoor hebben we meer inzicht in hoe de uren ingezet zijn. Voor alle partners samen is er 107% aan productieve uren ingezet. Concreet betekent dit dat OD IJsselland in 2019 in staat is geweest meer dan 8500 uur extra in te zetten ten behoeve van projecten of extra taken zoals PFAS en stikstof. Verder is een deel van deze extra uren incidenteel ten laste gebracht van onder meer opleidingen en ontwikkeling en een lager ziekteverzuim dan was begroot.

De verschillen tussen de verschillende partners zijn groter dan we graag zouden willen. Om te voorkomen dat de verschillen te groot zouden worden, hebben we na de tweede bestuursrapportage maatregelen genomen om de verschillen niet verder te laten oplopen. Desondanks denken we dat het belangrijk is dat de onderlinge verschillen tussen de partners verder worden verkleind. In de laatste Algemeen Bestuursvergadering van 2019 is erover gesproken. We onderzoeken hoe we in 2020 met een voorstel kunnen komen om te werken met een beperkte bandbreedte tussen de partners binnen een jaarschijf. In 2020 gaan we dat nadrukkelijker monitoren en sturen op de inzet. Als blijkt dat een partner structureel meer inzet nodig heeft dan is afgesproken, gaan wij met de betreffende partner in gesprek om hier, waar mogelijk, scherpere keuzes te maken of de inbreng aan te passen.

Klanttevredenheid

OD IJsselland vindt een goede dienstverlening belangrijk. Daarom doen we onderzoek naar de klanttevredenheid van onze stakeholders. In 2019 hebben we deze klanttevredenheid gemeten voor de afnemers van drie producten: melding activiteitenbesluit, melding besluit bodemkwaliteit en milieuadvies op verzoek van onze partners. De klanttevredenheid meten we door aan bedrijven, bewoners en partners waarvoor wij zaken behandelen online feedback te vragen. Zij kunnen antwoorden met 'zeer tevreden', 'tevreden' of 'ontevreden'. Ook is het mogelijk om een open reactie te geven.

Tabel 1 'Klanttevredenheid'

Klanttevredenheid	
Aantal verstuurdde verzoeken om feedback	610
Aantal respondenten	192 (31%)
Resultaten	
% Zeer tevreden	25%
% Tevreden	68%
% Ontevreden	7%

Het overgrote deel van de respondenten is tevreden tot zeer tevreden. Vooral onze manier van communiceren met onze klanten wordt als heel positief ervaren. Van de respondenten was 7% ontevreden. Als onderbouwing hiervoor zijn de volgende oorzaken opgegeven:

Tabel 2 'Onderbouwing'

Redenen - groep ontevreden	
Communicatie	4
Geen motivatie opgegeven	4
Nut en noodzaak product	2
Expertise OD	1
Termijn	1
Klachten over derden	8

Wij nemen altijd contact op met de respondent die negatief heeft gereageerd, zodat wij hiervan kunnen leren en verbeteren. Vanaf 2020 breiden we de metingen van onze dienstverlening uit naar meerdere producten.

Toezicht

In 2019 hebben we ruim 96% van de planning weten te halen. Dit is een hele verbetering ten opzichte van vorig jaar, toen we op 80% uitkwamen. Per individuele partner zitten er verklaarbare verschillen in. Deze verschillen lichten we in het partnerspecifieke deel, waar nodig, toe.

We merken dat de kwaliteit van de overgedragen bedrijvenbestanden minder is dan verwacht. Bij controles blijkt bijvoorbeeld regelmatig dat bedrijfsbeëindigingen, overnames of uitbreidingen niet bekend zijn. Dat kost extra tijd. Hierdoor kwam de planning onder druk te staan.

Alle milieurelevante bedrijven in de zwaardere categorieën zijn goed in beeld en het toezicht daarop is goed op de rit. Voor zover nog sprake is van een inhaalslag, ronden we deze in 2020 af. Er zijn geen grotere risico's voor de partners geweest. Wel blijkt dat het toezicht op met name de agrarische bedrijven onder druk komt te staan. We zetten ons in om zoveel mogelijk van deze bedrijven ook te bezoeken. Tot nu toe lukt dit in veel gevallen, maar de ontwikkelingen op het gebied van stikstof en PFAS hebben impact hebben op de in te zetten capaciteit. We hebben in 2019 afspraken gemaakt met de partners dat we een deel van de capaciteit inzetten voor de stoppersregeling. Hierdoor is het toezicht op de lichtere categorie agrarische bedrijven licht achtergebleven. Dit zorgt niet voor risicogeveallen. Regiobreed is de capaciteit die is ingebracht op het product asbest voldoende gebleken om het toezicht hierop goed vorm te kunnen geven. Het asbesttoezicht in IJsselland wordt landelijk geroemd om haar level playingfield dat binnen onze regio is gecreëerd. Wij zijn er trots dat we deze kwaliteit regiobreed hebben kunnen leveren.

De inzet op klachten en meldingen in onze regio is in 2019 ruim 50% meer geweest dan we hadden verwacht. We hebben totaal ruim 1000 klachten in behandeling gekregen. 75% daarvan is afgehandeld. 25% is nog in behandeling.

We werkten in 2019 ook aan diverse projecten. We benoemen de belangrijkste.

Project tussenopslag asbest in de keten

De keten van asbestverwijdering is complex en risicovol. Er is nog steeds onvoldoende zicht op de naleving van de regelgeving door de verschillende actoren in de asbestverwijderingsketen. Dit is noodzakelijk om grip te krijgen op de verwijderingsketen van asbest. Daarom is in 2019 een eerste stap gezet in de programmatische ketenaanpak van de asbestketen. Omgevingsdienst IJsselland levert een belangrijke bijdrage door (keten)toezicht uit te voeren op het verwijderen van asbest; van de sloopmelding tot het storten. Door deze manier van werken lopen inwoners en milieu minder risico's. De eerste conclusies zijn dat er een hoog percentage aan overtredende bedrijven is in de branches loonwerkers (50%) en saneerders (inclusief inzameling) (50%). De kennis op het gebied van de verplichtingen bij bedrijven die onder andere asbest ontvangen (loonwerkers, saneerders met inzameling naar eigen terrein) is gebrekkig. We zetten dit project daarom in 2020 voort.

Project Garagebedrijven

Om de efficiency én effectiviteit van toezicht en handhaving te vergroten, startten we het IGH2-project 'Garagebedrijven'. Op basis van onderzoeken van handhavingspartners is de verwachting dat 10 tot 15% van de garagebedrijven niet in beeld zijn van het bevoegd gezag. Ook zijn zij niet in het controleregime van de handhavingsuitvoeringsprogramma's meegenomen. We hebben daarom besloten in 2019 op basis van een steekproef bedrijven te controleren die mogelijk niet in beeld zijn. We bezochten, verdeeld over alle partners, 63 bedrijven. Daarvan bleken er 37 daadwerkelijk als garagebedrijf in bedrijf te zijn. Bij 63% van deze bedrijven zijn overtredingen geconstateerd. We vervolgen dit project in 2020.

Inzet Buitengewoon opsporingsambtenaren (Boa's)

We hebben in 2019 in totaal 1466 uur besteed aan inzet van onze Boa's. Boa's worden vooral ingezet als op basis van de landelijke handhavingsstrategie wordt vastgesteld dat strafrechtelijk opgetreden moet worden. Dit komt het meest voor bij asbestgerelateerde zaken. In 2019 waren wij betrokken bij een aantal grotere onderzoeken, waarvoor, in nauwe samenwerking met het OM, proces-verbaal is opgemaakt.

Vergunningen/meldingen

We zien dat het werk op het gebied van vergunningen/meldingen is toegenomen, als gevolg van de aantrekkende economie. Ook belangenafweging wordt steeds intensiever, doordat de belangen complexer worden en om expertise vragen. Ook zien we belangentegenstellingen groeien tussen bijvoorbeeld een initiatiefnemer, omwonenden en natuur-/milieuorganisaties.

Dat de economie sterk is, zien we ook terug in (voor)overleg over plannen van ondernemers. Dit overleg is bedoeld om plannen goed te bespreken, zodat het formele vergunningstraject soepel verloopt. Er is ook regelmatig overleg met onze partners, Veiligheidsregio en GGD om plannen integraal te beoordelen.

Prestaties, urenbesteding en doorlooptijd

Onze prestaties zijn op hoofdlijnen in lijn met de planning. Wel zijn er soms (beduidende) verschillen tussen planning en productie per klassen en ook tussen de partners. Dit is verklaarbaar omdat het werk aanbodgericht is en daardoor niet altijd goed valt te voorspellen. Tussen partners kan er een verschil zijn, bijvoorbeeld omdat er bij een gemeente een nieuw industrieterrein is gerealiseerd en er daardoor meer vergunningen/meldingen binnenkomen. Deze dynamiek houden we komend jaar beter bij, zodat tijdige sturing beter mogelijk is. Er is ook sprake van effecten van de uitspraak van de Raad van State over het PAS (stikstofkwestie), waardoor vergunningverlening langere tijd niet mogelijk was, vooral bij de agrarische sector.

De urenbesteding is gekoppeld aan aantal en complexiteit van vergunningaanvragen, meldingen en (voor)overleg. Dat zien we dan ook terug in onze rapportage.

We monitoren de tijdigheid van onze procedures, vanwege wettelijke vereisten en servicetermijnen van onze partners. Urgente zaken krijgen voorrang en we houden rekening met de signalen die we van ondernemers en partners krijgen. Voor een reguliere procedure geldt doorgaans dat we tijdig moeten beschikken, omdat anders de beschikking van rechtswege geldt. Doorgaans, want voor een product als de OBM (omgevingsvergunning beperkte milieutoets) geldt dat bijvoorbeeld niet. We hebben 72 reguliere procedures gehad waarvan 26 OBM en 3 intrekkingen. Dan blijven er 43 procedures over, waarbij van rechtswege geldt. Op basis van onze monitoring zien we dat bij die procedures de tijdigheid in de knel komt. Dit gebeurt overigens altijd in overleg met de aanvrager. We gaan dan ook meer aandacht besteden aan het beheersen van de doorlooptijd.

Voor de uitgebreide procedure geldt de beschikking van rechtswege niet en is er een termijn van orde van 26 weken. In 2019 zijn 43 procedures afgerond, waarvan 17 binnen en 26 buiten die termijn. Van die 26 is bij ongeveer de helft de proceduuretijd langer dan 1 jaar. Onze ervaring is dat het zorgen dat de aanvraag compleet, volledig en op voldoende niveau is, meer tijd vraagt. De ingediende aanvragen zijn regelmatig van een onvoldoende niveau. We wegen dan af of een bedrijf meer tijd krijgt om tot een vergunbare aanvraag te komen of dat we ten behoeve van de afronding binnen de behandelingstermijn een weigering of buiten behandeling afgegeven. Hierdoor komt in het belang van de aanvrager het streven naar tijdigheid door de dienst wat meer op de achtergrond te staan. Dit is overigens de gangbare praktijk, die partners hanteerden toen zijzelf de vergunningverlening verzorgden en is door ons overgenomen. Deze werkwijze nemen we komend jaar onder de loep door actualisatie risicoanalyse (inclusief risicogestuurde vergunningverlening). Een andere stimulans is de komst van de Omgevingswet waarbij als uitgangspunt de reguliere procedure geldt.

Actualiteit vergunningen

In het VTH-beleid van onze partners is de indicator dat 20% van de vergunningen op actualiteit wordt getoetst (5-jaarlijkse check).

In 2019 startten we met het verkrijgen van overzicht.

Dat levert het volgende beeld op:

- binnen onze regio hebben we ongeveer 600 vergunningen;
- het aantal actuele vergunningen (dat wil zeggen niet ouder dan 5 jaar) is ongeveer 30%;
- het percentage bij de provincie ligt flink hoger ligt (ongeveer 90%), dankzij het project 'actualisatie vergunningen' (LAP3).

Het overzicht analyseren we en werken we komend jaar verderuit naar een plan voor een programmatische aanpak.

Stoppersregeling agrarische bedrijfstak

Met stoppers worden veehouders (pluimvee, varkens) bedoeld die meedoen aan de stoppersregeling. Op grond van dit landelijke gedoogbeleid hoeft er tot uiterlijk 1 januari 2020 niet te worden voldaan aan het Besluit emissiearme huisvesting. Om te kunnen voldoen aan dit besluit, vergt dit forse financiële investeringen. Het is belangrijk dat bedrijven ook daadwerkelijk zijn gestopt, omdat dit bijdraagt aan een verminderde stikstofuitstoot en het recht doet aan ondernemers die wel hebben geïnvesteerd.

We hebben alle betrokken stoppersbedrijven in onze regio (extra) geïnformeerd. We vroegen ze in hoeverre men daadwerkelijk is gestopt of bijvoorbeeld plannen heeft waardoor alsnog aan de eisen wordt voldaan. Na dit jaar zijn nog niet gestopte of aangepaste bedrijven in overtreding en handhaven we daarop. In 2020 vindt bij alle relevante bedrijven een (her) controle plaats en treden we bij overtreding op.

Luchtwassers

Een luchtwasser wordt in de intensieve veehouderij gebruikt om de uitstoot van stikstof (in de vorm van ammoniak) te verminderen. In 2019 hebben we samen met de provincie en de OD Twente de goede werking van deze luchtwassers projectmatig onderzocht. De resultaten van de 0-meting laten zien dat er nog veel moet worden verbeterd. Vrijwel alle bedrijven met een luchtwasser hebben één of meerdere punten waardoor het bedrijf niet (helemaal) aan de regelgeving voldoet. Samen met de provincie investeren we in 2020 verder in dit project, met als doel alle bedrijven aan de relevante wet- en regelgeving te laten voldoen.

Bodytekst

Paragrafen

2.1 Weerstandsvermogen & risicobeheersing

In juni 2018 stelde het Algemeen Bestuur de documenten nota 'Kaders weerstandsvermogen' en nota 'Weerstandsvermogen' vast. De laatstgenoemde nota gaat vooral in op de capaciteit van het weerstandsvermogen, het risicomanagement en de risico-inventarisatie. De invulling van het proces risicomanagement verloopt via de Demming Circle. De Demming Circle bestaat uit de stappen Plan, Do, Check, Act. Hier onlosmakelijk mee verbonden is de risico-inventarisatie: welke risico's zijn er en welke beheersmaatregelen stellen we voor om of het risico te voorkomen, of de impact te beperken? De risico's zijn samengevat in de risico-inventarisatie en worden via de risicoklasse financieel gekwantificeerd. Deze financiële vertaling vormt de basis voor de hoogte van de algemene reserve. De risico-inventarisatie zoals deze nu is vastgesteld, resulteert in een benodigd weerstandsvermogen van 311.000 euro en bedraagt hiermee ongeveer 3% van de begroting. Het risicomanagement gaat onderdeel vormen van de planning- en controlcyclus. Dit betekent dat in de begroting en jaarverslag een paragraaf weerstandsvermogen is opgenomen. We passen de risico-inventarisatie aan, als dat nodig is. Dat wordt dan in de jaarrekening of begroting meegenomen. Voor dit jaar is de huidige inventarisatie nog actueel.

2.1.1 Financiële kengetallen

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen (alle schulden - vorderingen en liquide middelen)/totale baten). Omdat wij meer liquide middelen dan schulden hebben, is de quote 0%.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft de mate aan waarmee de bezittingen zijn betaald met eigen middelen. Anders gezegd: het aandeel van het eigen vermogen in het totale vermogen. De uitkomst hiervan is 16%, dit is goed.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie moeten we ook kijken naar de structurele baten en de structurele lasten. Een voorbeeld van structurele baten is bijvoorbeeld de gemeentelijke bijdrage. In ons geval zijn alle lasten structureel gedekt door structurele baten.

Tabel 3 'Kerngetallen'

Financiële kengetallen BBV	Begroting 2019	Realisatie 2019
1a. Netto schuldquote	0%	0%
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	0%	0%
2. Solvabiliteitsratio	0%	16%
3. Kengetal grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.
4. Structurele exploitatieruimte	0%	0%
5. Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoons huishoudens.	n.v.t.	n.v.t.

2.2 Financiering

In deze paragraaf nemen we de beleidsitems op die betrekking hebben op het risicobeheer van de financieringsportefeuille. De Wet Fido en de regeling Ruddo en het treasurystatuut 2018 zijn van toepassing.

Algemeen

Begin 2018 stelde ons bestuur het treasurystatuut vast. Hiermee zijn de bevoegdheden en verantwoordelijkheden ten aanzien van de treasury-functie geregeld. De treasuryfunctie beweegt zich op de achtergrond en is uitgevoerd door de treasurer van de Gemeente Zwolle. Dit is onderdeel van de dienstverlening die tussen Omgevingsdienst IJsselland en gemeente Zwolle op financieel gebied is afgesproken.

Renteontwikkelingen

De korte rente is in 2019 door de Europese Centrale Bank met 0,1% verlaagd. Het gevolg hiervan was dat de 3-maands Euribor-rente ook daalde en op 31 december 2019 uit kwam op -0,383%. De huidige marktverwachting is dat de 3-maands Euribor-rente weinig zal veranderen in 2020. De lange rente (basis is 10-jaars swaprente) heeft een behoorlijke daling laten zien, van begin van het jaar op 0,81% naar begin september naar negatief -0,24% om daarna weer licht positief te worden richting eind 2019 en uit te komen op +0,21% per 31 december. De markt verwacht geen grote veranderingen van de lange rente in 2020.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft het bedrag aan dat maximaal met korte externe middelen mag worden gefinancierd. Dit betreft een gemiddelde per maand primo over een kwartaal. De Wet Financiering decentrale overheden (Fido) geeft aan dat een eventuele overschrijding van twee kwartalen is toegestaan. De kasgeldlimiet is in 2019 op 8,2% van het begrotingstotaal berekend en kwam uit op 841.589 euro. In tabel 4 is het verloop in 2019 weergegeven.

Tabel 4 'Kasgeldlimiet'

x € 1.000	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kasgeldsaldo	1.541,60	1.336,10	1.360,60	1.940,70
Kasgeldlimiet	841,6	841,6	841,6	841,6
Overschrijding+/overschrijding -	2.383,20	2.177,70	2.202,20	2.782,30

De kasgeldlimiet is in 2019 niet overschreden, we hebben geen gebruik gemaakt van vreemd vermogen.

Financiering en renterisiconorm

We trokken geen langlopende leningen aan in 2019. De renterisiconorm is niet in werking omdat er geen langlopende leningen zijn.

Schatkistbankieren

De Wet Fido schrijft voor dat de GR tijdelijk overtollige liquide middelen (boven een drempelbedrag) moet aanhouden in de Rijks-schatkist.

Er zijn regelmatig tijdelijk overtollige liquide middelen bij de schatkist gestald. Dit is zo uitgevoerd dat het drempelbedrag volgens de voorgeschreven wetgeving geheel 2019 niet is overschreden. Zie hiervoor tabel 5. Het drempelbedrag voor het begrotingsjaar waarover verantwoording wordt afgelegd is 250.000 euro. Er zijn geen bedragen aan middelen, bedoeld in artikel 2, vierde lid, van de Wet financiering decentrale overheden, dat in het kader van het drempelbedrag door de Omgevingsdienst buiten Rijks schatkist is aangehouden.

Paragrafen

Tabel 5 'Schatkistbankieren'

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
(1)	Drempelbedrag	250			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	181,5	192,9	166,5	177,0
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	68,5	57,1	83,5	73,0
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag		2019			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	10.263	-	-	-
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	10.263	-	-	-
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-	-	-	-
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	250	-	-	-
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	16.336,0	17.553,6	15.320,0	16.288,0
(5b)	Dagen in het kwartaal	90,0	91,0	92,0	92,0
(2) = (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	181,5	192,9	166,5	177,0

2.3 Bedrijfsvoering

2.3.1 P&O

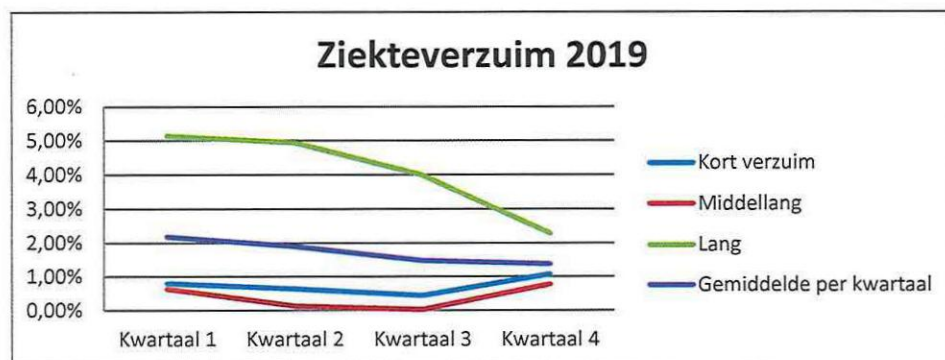
Formatie

Op 31 december 2019 hadden we 102 medewerkers in dienst. Hiermee is het aantal vaste medewerkers gestegen met 6 ten opzichte van het jaar ervoor. In 2019 huurden we gemiddeld 20 medewerkers per maand in. De gemiddelde leeftijd van de vaste medewerkers was op 31 december 2019 48,6 jaar.

Verzuim

Het gemiddelde verzuim over 2019 is 5,17%. Dit is onder te verdelen in 0,73% kort verzuim (korter dan 8 dagen), 0,38% middellang verzuim (8-42 dagen) en 4,06% lang verzuim (langer dan 42 dagen). We zien een dalende lijn in het lang verzuim. Zie hiervoor grafiek 1.

Grafiek 1 'Ziekteverzuim'

Omgevingswet

Op 1 januari 2021 treedt de Omgevingswet in werking. Deze wet vraagt andere kennis en ander gedrag van onze medewerkers. In 2019 is er een projectteam 'Omgevingswet' opgericht en zijn de eerste stappen gezet om onze organisatie Omgevingswetproof te maken.

Resultaten MTO en RI&E

Het in 2019 gehouden MTO geeft een positief beeld, waarbij vooral de collegialiteit en cultuur, het werkgeverschap en de kernwaarden positief gewaardeerd werden. Tegelijk moet er aandacht zijn voor samenwerking met en bij de deelnemers van de GR, de werkdruk en de werkplek. Er is een projectgroep samengesteld die zich in 2020 gaat bezighouden met de aanbevelingen uit het MTO en daarbij ook aandacht heeft voor de kernwaarden.

In 2019 voerden we een RI&E uit en startten we met het Plan van Aanpak. Ondertussen is het arbobeleidsplan gereed. In 2020 ronden we meer punten af, waaronder diverse verdiepende functie-RI&E's.

Evaluatie

Zowel het sociaal plan als het mobiliteitsplan zijn in 2019 geëvalueerd. Het sociaal plan is op 31 december 2019 afgelopen en het mobiliteitsplan loopt in 2020 onveranderd door.

Wnra

In het kader van de Wet normalisatie rechtspositie ambtenaren (Wnra) hebben alle medewerkers op 11 november een arbeidsovereenkomst ontvangen om te ondertekenen. Op 31 december heeft bijna 80% van de medewerkers de arbeidsovereenkomst getekend. Daarnaast zijn de lokale OD-regelingen omgezet in een personeelshandboek.

2.3.2 Accountant

De accountant heeft de controle over het boekjaar 2018 in het voorjaar van 2019 uitgevoerd. Dit is gebeurd op basis van het 1-jarig contract. De werkzaamheden zijn geëvalueerd en op basis van deze evaluatie heeft het bestuur besloten om het contract met de accountant te verlengen met drie boekjaren. De aandachtspunten uit de managementletter worden opgepakt en krijgen de benodigde opvolging.

2.3.3 Financiën

Voor de financiën sloten we met betrekking tot de advisering en de administratie een overeenkomst met de gemeente Zwolle als dienstverlener. Dit zorgde in 2018 voor een goede opstart en een sterke mate van control op het proces. Door het aansluiten bij de geoptimaliseerde processen van de gemeente Zwolle is er sprake van een goede functiescheiding en systeemcontrole op de processen. Dit samen met een goede advisering en maandgesprekken omtrent budgetten en uitgaven beheert het financiële huishoudboekje op adequate wijze.

2.3.4 Huisvesting

Tijdens de oprichtingsfase is Zwolle gekozen als hoofdlocatie. Bij de start van onze omgevingsdienst was deze locatie volledig ingericht en klaar voor gebruik. Naast deze hoofdlocatie maken wij ook gebruik van werkplekken bij onze partners. De kosten van de hoofdlocatie en de bijbehorende dienstverlening op facilitair gebied zijn binnen de begroting gerealiseerd. Eind 2019 zijn we met Zwolle in gesprek gegaan over een mogelijke extra ruimte voor 6 werkplekken, vanwege extra taken, zoals de taken vanuit de Gemeente Ommen, die op ons afkomen. De financiering hiervan komt uit de overheadbijdrage die meekomt met de extra taken. Definitieve besluitvorming zal plaatsvinden in het voorjaar 2020.

2.3.5 IT

In 2019 is er een stijging te zien van de ICT-kosten zoals het Shared Service Centrum (ONS) deze doorbelast (via de Gemeente Zwolle als leverancier). In 2019 is deze kostenstijging incidenteel opgevangen binnen

de reguliere bedrijfsvoering. Voor 2020 is de verwachting dat de kosten verder zullen toenemen. Dit in verband met de verdere aanscherping van het veiligheidsbeleid, introductie van Windows 10 en Office 365. In 2020 komen we met een voorstel over de hoogte van de extra kosten en de bijbehorende financiering.

Op het gebied van IT en informatievoorziening hebben we in 2019 een aantal belangrijke stappen gezet.

- De datakwaliteit is verbeterd door op verschillende gebieden validatie uit te voeren met externe bronnen, zoals NHG. Dit heeft het onder meer mogelijk gemaakt om de toezichtplanning geautomatiseerd te laten uitvoeren.
- We hebben het initiatief genomen om tot een regionale samenwerking te komen op het gebied van beheer en ontwikkeling van IJVI. Er is inmiddels een goed functionerende governance-organisatie waarbinnen alle deelnemers zijn vertegenwoordigd.
- We hebben stappen gezet om IJVI op te waarderen naar de nieuwste versie. Op basis van de bevindingen is besloten om deze uit te stellen tot het moment dat deze versie meer volwassen is.
- De vastlegging van de processen voor VTH en advies is in 2020 voor een groot deel afgerond, we zijn begonnen met optimalisatie en harmonisatie die tot efficiënter werken en een betere beheersbaarheid en proceskwaliteit zal leiden.
- In 2019 zijn we begonnen met tijdregistratie in IJVI. Omdat IJVI op termijn deze functionaliteit niet zal bieden, startten we een project om TimeTell als taakspecifieke applicatie in te voeren. Dit project wordt begin 2020 afgerond.
- De doelstelling om IJVI te koppelen met de archiefsystemen van partners is voor een deel gehaald. Voor enkele partners is of wordt deze nu gerealiseerd, maar in op één na alle gevallen is er slechts sprake van een eenzijdige koppeling. OD IJsselland heeft geen toegang vanuit IJVI tot archiefstukken. Met partners wordt nog overlegd om deze situatie op zo kort mogelijk termijn te verbeteren.

2.3.6 Inkoop en aanbesteding

In 2019 werkten we volgens het vastgestelde inkoop- en aanbestedingsbeleid. Hierbij is er bij het aanbesteden van werkzaamheden rekening gehouden met lokale en wettelijke eisen. In de praktijk merken we wel dat er betrekkelijk weinig aanbieders op de markt zijn voor specifieke specialistische functies die voldoende kwaliteit kunnen leveren. Het effect is dat we in een enkel geval tegen de grenzen van het wettelijk kader aanliepen. Om dit op een goede manier vorm te geven hebben we in deze gevallen gebruikt gemaakt van afgesloten raamcontracten, een intermediair of inhuur via een meervoudige onderhandse aanbesteding.

2.3.7 Governance

De versterking van de gemaakte afspraken uit 2018 is doorgezet in 2019. De structuur van ambtelijke overleggen heeft verder vorm gekregen. Er is in 2019 nog een aantal verordeningen opgesteld en herzien. Dit laatste heeft ook te maken met de inwerkingtreding van de Wnra.

Kosten

Wat heeft het gekost?

In dit hoofdstuk geven we aan welke kosten, opbrengsten en investeringen we hebben gemaakt om de ambities te realiseren.

3.1 Grondslagen voor waarderingen resultaatbepalingen

Bij de opmaak van de jaarrekening hebben we rekening gehouden met de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij we het bij onderdeel waar het om gaat anders vermelden, nemen we de activa en passiva op tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten en winsten worden alleen genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. We nemen verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar in acht, als ze voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Brouwers

BROUWERS ACCOUNTANTS BV
Uitsluitend voor
Identificatiedoeleinden

PAGINA
TERUG

16

PAGINA
VOORUIT

Inleiding

Programmaplan

Paragrafen

Kosten

Bijlagen

3.1.1 Balans

Materiële vaste activa

In artikel 63 van het BBV staat dat vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kan verder een redelijk deel van de indirecte kosten (bijvoorbeeld urentoerekening) worden opgenomen.

Bij vaste activa is er alleen sprake van herwaardering bij verandering van bestemming of duurzame waardevermindering. Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur, wordt jaarlijks lineair afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur.

Vorderingen

De vorderingen hebben we gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden met de nominale waarde van de vorderingen verrekend en op de balans op de debetzijde verantwoord (de hoogte van de voorziening brengen we in mindering op de post vorderingen).

Vaste en vlottende schulden

We hebben langlopende schulden en kortlopende schulden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Activeren

De ontvangen bijdragen van derden brengen we in één keer in mindering op de kostprijs.

Personeelslasten

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het wettelijke verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Denk daarbij aan componenten zoals vakantiegelden en vakantiedagen. Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Op basis van de aanbevelingen van de commissie BBV geldt hetzelfde voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen met een jaarlijks constante ontwikkeling.

3.2 Baten en lasten

Alle taken van OD IJsselland vallen onder het programmaplan 'Milieu en Leefomgeving'. Om meer inzicht te geven in de cijfers, hebben we voor een eigen opzet onder het programmaplan 'Milieu en Leefomgeving' gekozen. Per afdeling geven we een overzicht van de begrote lasten. We nemen de kolom 'Begroting 2019 na wijzigingen' dan ook als uitgangspunt. In de volgende paragrafen lichten we de afwijkingen toe.

Tabel 6 'Baten en Lasten'

Omgevingsdienst Ijsselland	Begroting 2019	Begroting 2019 na wijzigingen	Realisatie	Saldo (+) positief (-) negatief
Salarissen en sociale lasten	1.000.864	957.252	904.270	52.982
Inhuur derden	-	-	31.188	-31.188
Accountantkosten	25.400	25.400	15.900	9.500
Verzekeringen	25.400	25.400	12.635	12.765
Overige afdelingskosten	152.400	156.666	167.956	-11.290
Opleiding	101.600	101.600	158.599	-56.999
Reiskosten	205.232	207.256	188.349	18.907
Representatie	25.400	25.400	3.720	21.680
Overige personeelskosten	273.797	273.797	162.614	111.183
Ontwikkelbudget	270.000	370.000	279.250	90.750
ICT	907.997	1.212.982	1.222.158	-9.176
DVO	982.472	992.570	1.003.177	-10.607
Onvoorzien	91.440	91.950	-	91.950
Totaal Bedrijfsvoering	4.062.002	4.440.273	4.149.817	290.456
Salarissen en sociale lasten	1.556.562	1.556.562	1.436.513	120.049
Inhuur derden	-	-	176.241	-176.241
Overige kosten	20.320	20.320	7.482	12.838
Meerwerk kosten	-	-	144.369	-144.369
Totaal Vergunningen	1.576.882	1.576.882	1.764.606	-187.724
Salarissen en sociale lasten	2.600.099	2.624.729	2.155.154	469.575
Inhuur derden	-	-	168.694	-168.694
Overige kosten	20.320	20.320	270.122	-249.802
Meerwerk kosten	-	-	50.618	-50.618
Totaal Toezicht en handhaving	2.620.419	2.645.049	2.644.587	462

Omgevingsdienst Ijsselland	Begroting 2019	Begroting 2019 na wijzigingen	Realisatie	Saldo (+) positief (-) negatief
Salarissen en sociale lasten	1.983.656	2.066.550	1.773.340	293.210
Inhuur derden	-	-	448.491	-448.491
Overige kosten	20.320	21.930	32.700	-10.770
Meerwerk kosten	-	-	139.550	-139.550
Totaal Advies	2.003.976	2.088.480	2.394.081	-305.601
Projectkosten	-	454.404	462.138	-7.734
Subtotaal	10.263.279	11.205.088	11.415.229	-201.142
Bijdragen gemeenten	-10.263.279	-10.350.684	-10.321.729	-28.955
Ontrekking IT-reserve	-	-300.000	-300.000	-
Ontrekking OB-reserve	-	-100.000	-9.250	-90.750
Meerwerk dekking Vergunningen	-	-	-144.369	144.369
Meerwerk dekking Toezicht en handhaving	-	-	-50.618	50.618
Meerwerk dekking Advies	-	-	-139.550	139.550
Bijdrage projectkosten	-	-454.404	-454.404	-
Totaal bijdragen	-10.263.279	-11.205.088	-11.419.920	214.832
Eindtotaal	-	-	-4.690	4.690

3.2.1 Loonkosten

Op basis van vacatureruimte kunnen we personeel inhuren. Omdat de posten 'Salarissen en sociale lasten' en 'Inhuur derden' samenhangen, bekijken we deze ook samen. Meerwerk laten we buiten beschouwing en komt in paragraaf 3.2.3 aan bod. De totale loonkosten over 2019 bedragen € 6.862.816. Deze kosten komen terug in de afdelingskosten en in meerwerk-en projectkosten.

Team Bedrijfsvoering

Bij de besteding van het beschikbare budget, ruim 957.000 euro, is sprake van een onderbesteding van 20.000 euro. Dit komt neer op 2%. De onderbesteding op de loonkosten komt voornamelijk door minder inhuur op het taakveld ICT. De kosten hiervan zijn gedekt vanuit de bestemmingsreserve.

Team Vergunningen

Van het beschikbare budget van ruim 1.556.000 euro, is sprake van een overschrijding van 56.000 euro. Dit komt neer op 3,6%. De oorzaak hiervan is dat de formatieve omvang van de administratie is vastgesteld aan de hand van de ureninbreng van de partners, 2,5 FTE. In het eerste jaar van onze organisatie is gebleken dat dit onvoldoende is. Inmiddels bedraagt de bezetting 6,2 FTE. De structurele uitbreiding naar 4,5 FTE is in 2019 vastgesteld door het Algemeen Bestuur en is verwerkt in de begroting 2020.

Team Toezicht en handhaving

Van het beschikbare budget, ruim 2.624.000 euro, is een groot deel anders ingezet. De ruimte van 300.000 euro op de loonkosten is ingezet om externe controles uit te laten voeren. Dit is zichtbaar bij het afdelingsbudget 'overige kosten'. Daar is sprake van overschrijding van 250.000 euro. Dit wordt gedekt door de onderbesteding op de loonkosten. In totaal blijft er dus 50.000 euro niet besteed. Dit komt neer op 1,9%.

Team Advies

Van het beschikbare budget, ruim 2.394.000 euro, is sprake van een overschrijding van 155.000 euro. Dit komt neer op 6,5%. De oorzaak hiervan is hoog ziekteverzuim en tijdelijke invulling van vacatureruimte. Team Advies heeft te maken met een hoog ziekteverzuim waardoor er extra capaciteit ingehuurd moet worden. Daarnaast is er ingehuurd om de overbrugging van het invullen van een vacature op te vangen.

3.2.2 Bedrijfsvoeringskosten

Reiskosten

De reiskosten vallen lager uit dan begroot, omdat in 2019 niet alle vacatureruimte was ingevuld. De hiervoor ingezette externe medewerkers berekenen een uurtarief inclusief reiskosten. Deze reiskosten zijn niet zichtbaar en vormen daarmee de basis voor de onderschrijding van 18.000 euro.

Representatie

De representatiekosten zijn dit jaar lager dan begroot. Hiervoor is niet een direct aanwijsbare oorzaak.

Ontwikkelbudget

Bij de start van de organisatie kregen we de beschikking over een ontwikkelbudget om goed van start te kunnen gaan in de opstartfase van de organisatie. In 2018 hebben we hiermee een goede start gemaakt en hebben deze lijn in 2019 doorgetrokken. Door de druk op de organisatie en de inrichtingsvraagstukken hebben we nog niet voldoende gelegenheid gehad dit budget optimaal in te zetten. Hierdoor is de begrote onttrekking van de bestemmingsreserve lager dan verwacht. Zie ook paragraaf 3.3.3 voor extra informatie over de bestedingen.

Kosten

Overige personeelskosten

De post 'Overige personeelskosten' is opgenomen op basis van een benchmark met andere omgevingsdiensten. De invulling van deze post verschilt per omgevingsdienst. In het afgelopen jaar was er een onderschrijding van 111.000 euro op deze post. In 2020 wordt dit geld ingezet om de actualisatie van het organisatie- en formatieplan te dekken. Dan verwachten we dat de kosten zich zullen verhouden met de begroting.

ICT

De post ICT heeft betrekking op de kosten van de applicatie IJVI en de extra capaciteit voor het project 'OD Next level'. De overschrijding van 9.000 euro komt voornamelijk dat er meer capaciteit nodig was dan voorzien.

DVO

De Dienstverleningsovereenkomst met de Gemeente Zwolle bevat naast een aantal vaste componenten ook een aantal flexibele posten. Door IT-ontwikkelingen zijn de kosten gestegen, dit is extra toegelicht in paragraaf 2.3.4. Dit resulteert uiteindelijk in een nadeel van 9.000 euro.

Onvoorzien

Binnen de begroting is er een post 'Onvoorzien', voor onvoorziene zaken die we niet binnen de begroting kunnen oplossen. In 2019 hebben we deze post niet nodig gehad, waardoor het totale begrotingssaldo van 91.950 euro is overgebleven.

Brouwers

BROUWERS ACCOUNTANTS BV
Uitsluitend voor
Identificatiedoeleinden

PAGINA
TERUG

20

PAGINA
VOORUIT

3.2.3 Bijdragen partners en derden

Op de bijdrage van Dalfsen na, zijn alle bijdragen volgens de begroting binnengekomen. Dalfsen stond oorspronkelijk genoteerd als deelnemer IJVI2 in de begroting 2019. Deze partner is in 2019 niet aangesloten, waardoor de bijdrage lager is dan begroot.

Tabel 7 'Bijdrage partners'

Partner	Begroting 2019	Begroting 2019 na wijzigingen	Realisatie	Verschil
Provincie Overijssel	-1.052.603	-1.107.008	-1.107.008	-
Gemeente Zwartewaterland	-604.987	-604.987	-604.987	-
Gemeente Raalte	-789.273	-789.273	-789.273	-
Gemeente Ommen	-362.586	-362.586	-362.586	-
Gemeente Staphorst	-504.669	-504.669	-504.669	-
Gemeente Steenwijkerland	-822.150	-822.150	-822.150	-
Gemeente Deventer	-1.397.424	-1.430.424	-1.430.424	-
Gemeente Hardenberg	-1.087.758	-1.087.758	-1.087.758	-
Gemeente Olst-Wijhe	-522.305	-522.305	-522.305	-
Gemeente Kampen	-930.839	-930.839	-930.839	-
Gemeente Zwolle	-1.631.197	-1.631.197	-1.631.197	-
Veiligheidsregio IJsselland	-50.051	-50.051	-50.051	-
Gemeente Dalfsen	-507.437	-507.437	-478.481	-28.956
Totaal	-10.263.279	-10.350.684	-10.321.728	-28.956

Wat betreft bijdragen van derden is het volgende gerealiseerd:

Tabel 8 'Bijdrage derden'

Bijdrage derden	Begroting 2019	Realisatie	Saldo
Bijdrage meerwerk	-	-334.537	-334.537
Totaal	-	-334.537	-334.537

Bijdrage meerwerk

We voerden in totaal 23 meerwerkopdrachten uit. De grootste opdrachten zijn LAP3 van de provincie en de het actualiseren van de bodemkwaliteitskaart voor alle partners. Daarnaast vonden twee detacheringen plaats tussen de OD IJsselland, Raalte en Kampen.

3.3 Uiteenzetting financiële positie

In deze paragraaf beschrijven we de financiële positie. We lichten de onderwerpen 'balans', 'niet uit balans blijvende verplichtingen', 'werkvoorraad', 'incidentele baten en lasten' en 'projecten' toe.

3.3.1 Balans

Tabel 9 'Balans Activa'

	Balans per 31-12-2018	Balans per 31-12-2019
Activa		
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
Investerings met economisch nut	113.939	56.969
Totaal vaste activa	113.939	56.969
Viottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	126.256	250.972
Terug te vragen BTW	405.806	382.420
Overige vorderingen	1.017	1.440
Uitzettingen in Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	2.082.547	1.488.721
Liquide middelen		
Kas		
Banksaldi	85.208	199.964
Overlopende activa		
Overige nog te ontvangen bedragen	43.265	104.349
Nog te factureren omzet		4.178
Vooruitbetaalde bedragen		11.002
Totaal viottende activa	2.744.097	2.443.046
Totaal algemeen	2.858.036	2.500.016

Tabel 10 'Balans Passiva'

	Balans per 31-12-2018	Balans per 31-12-2019
Passiva		
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve		311.000
Bestemmingsreserve		90.750
Gerealiseerd resultaat	755.258	4.690
Voorzieningen		
Vaste schulden		
Totaal vaste passiva	755.258	406.440
Viottende passiva		
Netto viottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Overige schulden	1.589.452	1.725.858
Overlopende passiva		
Nog te betalen bedragen	234.027	160.879
Nog te factureren lasten		33.997
Vooruitontvangen facturen		13.983
Overige vooruit ontvangen bedragen	279.300	158.859
Totaal viottende passiva	2.102.779	2.093.576
Totaal algemeen	2.858.036	2.500.016
Niet uit balans blijvende verplichtingen	5.817.006	3.957.190

Brouwers

BROUWERS ACCOUNTANTS BV
 Uitsluitend voor
 Identificatiedoeleinden

Activa

Vaste activa

De materiële vaste activa zijn de kapitaaluitgaven waar tegenover een actief staat met een nuttigheidsduur van meerdere jaren. We maken onderscheid in investeringen met economisch nut en investeringen met maatschappelijk nut. Investerings met economisch nut zijn alle investeringen die bijdragen aan de mogelijkheid middelen te verwerven of verhandelbaar te zijn. Investerings met maatschappelijk nut zijn investeringen die geen middelen genereren, maar wel duidelijk een publieke taak vervullen. OD IJsselland heeft geen activa met maatschappelijk nut.

Tabel 11 'Afschrijftabel'

Verloop vaste activa	
Boekwaarde per 1 januari	113.939
Investerings	-
Desinvesterings	-
Afschrijvingen	56.969
Afwaardering wegens duurzame waardeverminderingen	-
Bijdrage van derden direct gerelateerd aan een actief	-
Boekwaarde per 31 december	56.969

Bij de start van OD IJsselland hebben we mobiele hardware aangeschaft.

Vlottende activa

Onder 'vorderingen op openbare lichamen' vallen meerwerkopdrachten die aan het einde van het jaar zijn gefactureerd. Het gaat om 14 meerwerkopdrachten. Ook gaat het om een bijdrage vanuit de provincie Overijssel voor de subsidie energie. Deze subsidie ontvangen we door facturatie vooraf. Daarnaast presenteert het een saldo van het ontvangen en terug te vragen btw. Het banksaldo betreft het saldo in rekeningcourant bij de Bank Nederlandse Gemeenten, waarvan het grootste deel op de rekening van schatkistbankieren staat. De post 'nog te ontvangen bedragen' bestaat uit

drie bedragen. Ruim 59.000 euro moeten we nog in rekening brengen bij de provincie Overijssel voor de ingebrachte bodemtaken. Ook de rekening van een detachering moet nog in rekening worden gebracht, ruim 18.000 euro. Daarnaast is er een voordelig resultaat van ruim 7.000 euro geboekt op de exploitatie van IJVI, hiervan moeten we nog een creditnota ontvangen van DOWR-i. Er is geen voorziening voor oninbare vorderingen aanwezig.

Tabel 12 'Uitsplitsing vorderingen'

Uitsplitsing vorderingen	2018	2019
Debiteuren	126.255	250.972
Terug te vragen BTW	405.805	382.420
Overige vorderingen	1.017	1.440
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	2.082.547	1.488.721
Totaal	2.615.624	2.123.553

Tabel 13 'Liquide middelen'

Liquide middelen	2018	2019
Banksaldo BNG	85.208	199.964
Totaal	85.208	199.964

Tabel 14 'Overlopende activa'

Overlopende activa	2018	2019
Overige nog te ontvangen bedragen	43.265	104.349
Vooruitbetaalde bedragen	-	11.002
Nog te factureren omzet		4.178
Totaal	43.265	119.530

Passiva**Vaste passiva**

OD IJsselland heeft een algemene reserve van 311.000 euro. Dit bedrag is tot stand gekomen door middel van een risicoanalyse. De bestemmingsreserve bedraagt 90.750. Dit is het incidenteel ontwikkelbudget. Daarnaast is het gerealiseerde resultaat van 2019 van 4.690 euro opgenomen onder het eigen vermogen.

Tabel 15 'Verloop reserves'

Verloop van algemene reserve	2019
Boekwaarde per 1 januari	-
Resultaatbestemming vorig boekjaar	311.000
Toevoegingen	-
Onttrekkingen	-
Boekwaarde per 31 december	311.000

Verloop van bestemmingsreserves	2019
Boekwaarde per 1 januari	-
Resultaatbestemming vorig boekjaar	444.258
Toevoegingen	-
Onttrekkingen	353.508
Boekwaarde per 31 december	90.750

Viottende passiva

De 'overige schulden' hebben betrekking op crediteuren die nog betaald moeten worden, ruim 1,2 miljoen euro. Daarnaast moet er bijna 550.000 euro betaald worden aan de afdracht van loonheffing en pensioenen. De verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, bestaan uit een nog te betalen post van ruim 160.000 euro en vooruit ontvangen post van ruim 158.000 euro. De nog te betalen post bestaat uit facturen over 2019 die na sluitingsdatum van het boekjaar 2019 zijn binnengekomen. De vooruit ontvangen bedragen zijn de subsidies. Deze worden pas geboekt aan het einde van het jaar, als de prestatie is geleverd. Zie paragraaf 3.3.4 voor extra informatie.

Tabel 16 'Overige schulden'

Overige schulden	2018	2019
Crediteuren	1.105.605	1.179.909
Sociale lasten/loonheffing	483.846	545.949
Totaal	1.589.451	1.725.858

Tabel 17 'Overlopende passiva'

Overlopende passiva	2018	2019
Vooruitontvangen bedragen	279.300	158.859
Vooruitontvangen facturen	-	13.983
Nog te factureren lasten	-	33.997
Nog te betalen bedragen	234.027	160.879
Totaal	513.327	367.718

Niet uit balans blijken verplichtingen (NUBBV)

De niet uit balans blijken verplichtingen bestaan uit twee langdurige contracten en de verlofsaldi van medewerkers. Eén contract betreft de huisvesting, financiële administratie en het werkplekbeheer. De ander is het contract met betrekking tot IJVI en het beheer hiervan.

Tabel 18 'NUBBV'

Resterend (o.b.v. begroting)	Toelichting
2.901.000	Dienstverleningsovereenkomst. Hieronder valt onder andere huisvesting, financiën en werkplek beheer.
895.700	Het systeem wat het primairproces gebruikt om het werk uit te voeren, beter bekend als IJVI.
160.490	Openstaand verlofsaldi op 31-12-2019
3.957.190	

3.3.2 Incidentele baten en lasten

Het incidentele gedeelte van de begroting 2018 bestaat uit het ontwikkelbudget, dat in totaal 800.000 euro bedraagt. In 2019 verwachten we een bestedingsbehoefte van 370.000 euro. We hebben ruim 270.000 euro uitgegeven. Door de druk op de organisatie en de inrichtingsvraagstukken hebben we nog niet voldoende gelegenheid gehad dit budget optimaal in te zetten. Het bedrag dat na de drie jaar eventueel overblijft, wordt - na besluitvorming door het Algemeen Bestuur - bestemd voor reservering of teruggegeven aan de deelnemers naar rato van hun inbreng van de taken.

Tabel 19 'Incidenteel'

Programma	Lasten	Baten
Milieu & Leefomgeving	11.080.693	11.085.383
Waarvan incidenteel	1.375.925	1.368.191
Specificatie:		
Ontwikkelbudget	279.250	
Meerwerk	334.537	
IT Next level	300.000	
Projecten	462.138	
Bijdragen partners		270.000
Onttrekking reserve ontwikkelbudget		9.250
Bijdrage meerwerkkosten		334.537
Onttrekking reserve IT		300.000
Projecten		454.404

3.3.3 Bijzonderheden na balansdatum

Na de balansdatum hebben zich geen bijzonderheden voorgedaan die van invloed kunnen zijn op het resultaat.

3.3.4 Subsidies/projecten

Externe veiligheid

Ook dit jaar hebben wij met subsidie van de provincie Overijssel adviestaken uitgevoerd voor externe veiligheid. Daarbij brengen wij vooral risico's voor groepen personen in beeld voor ruimtelijke projecten die gerealiseerd worden in de buurt van de opslag of transport van gevaarlijke stoffen. Mede als gevolg van het vertrek van een van de twee adviseurs is de inzet op dit taakveld lager geweest dan gepland. In 2020 is de vacature weer ingevuld.

Tabel 20 'Subsidie EV'

Subsidie	Kostensoort	Begroot	Realisatie	Nog te besteden
Externe veiligheid - kosten	Deelprogramma 4	363.123	253.768	109.355
	Deelprogramma 3	-	10.476	-10.476
Subtotaal		363.123	264.245	98.878
Externe veiligheid - inkomsten	Deelprogramma 4	-363.123	-253.768	-109.355
	Deelprogramma 3	-	-10.476	10.476
Subtotaal		-363.123	-264.245	-98.878
Eindtotaal		-	-	-

Energie en duurzaamheid

Een belangrijk deel van de landelijke energiebesparing moet worden gerealiseerd door toezicht en handhaving bij bedrijven die vallen onder de milieuwet- en regelgeving. De omgevingsdienst voert die taak uit voor de partners. In 2019 hebben wij 137 bedrijven in de regio gericht gecontroleerd op deze maatregelen. Bij ruim 50% van de controles door de toezichthouder is geconstateerd dat er niet voldoende energiebesparende maatregelen zijn getroffen. Wij zien erop toe dat die wettelijk maatregelen alsnog worden uitgevoerd. Daarnaast hebben wij voor de grotere bedrijven 118 auditverslagen beoordeeld en 27 milieuvergunningen geactualiseerd op het thema energiebesparing. Dit is meer dan gepland, hierdoor is er een kleine overschrijding van totaal 10.000 euro op de onderdelen 'Energietoezicht' en 'EED'. Daarnaast is er nog 22.000 euro beschikbaar voor overige onderdelen. Deze middelen blijven beschikbaar voor Energie en Duurzaamheid in 2020.

Tabel 21 'Energie en Duurzaamheid'

Subsidie	Kostensoort	Begroot	Realisatie	Nog te besteden
Energie en Duurzaamheid - kosten	Energie toezicht	189.000	191.420	-2.420
	EED	172.066	179.800	-7.734
	Overige (niet gelabeld)	157.900	135.488	22.412
Subtotaal		518.966	506.708	12.258
Energie en Duurzaamheid - inkomsten	Energie toezicht	-189.000	-191.420	2.420
	EED	-172.066	-179.800	7.734
	Overige (niet gelabeld)	-157.900	-135.488	-22.412
Subtotaal		-518.966	-506.708	-12.258
Eindtotaal		-	-	-

Brouwers

BROUWERS ACCOUNTANTS BV
Uitsluitend voor
Identificatiedoeleinden

3.4 EMU-saldo

Een negatief EMU-saldo betekent dat OD IJsselland meer uitgaven heeft gedaan dan aan inkomsten is ontvangen en dat de organisatie externe financieringsmiddelen heeft moeten aantrekken om dit tekort te kunnen financieren. Een positief EMU-saldo betekent dat de organisatie meer inkomsten heeft ontvangen dan we aan uitgaven hebben gedaan.

Tabel 22 'EMU'

Kas- en banksaldi	-479.070
Kortlopende leningen: opgenomen kasgeldleningen	
Langlopende leningen: financiële vaste activa + vaste schulden	
Uitzettingen < 1 jaar + overige schulden + overlopende activa en passiva	196.221
Totaal EMU saldo	-282.849

3.5 WNT

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording stelden we op op basis van de regelgeving over het algemene WNT-maximum dat op OD IJsselland van toepassing is.

Het bezoldigingsmaximum in 2019 voor OD IJsselland is 194.000 euro. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie hebben we berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen ook de duur) van het dienstverband. Daarbij kan voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

Tabel 23 'WNT'

Naam	Functie	Met dienstbetrekking	Beloning	Belastbare en variabele onkostenvergoeding	
P.J. Van Zanten	Directeur	Ja	105.366	286	
Naam	Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	Totale bezoldiging	Duur van het dienstverband in het jaar (in dagen)	Omvang van het dienstverband in het jaar (fte)	(herrekende) WNT-norm
P.J. Van Zanten	18.079	123.731	365	1	194.000

Naam	Partner	Functie	Periode 2018	Bezoldiging
Dhr. B. Koelewijn	Gemeente Kampen	Voorzitter Algemeen Bestuur	01-01 t/m 31-12	-
Mevr. A. Traag	Provincie Overijssel	Lid Algemeen Bestuur	01-01 t/m 10-07	-
Dhr. T. de Bree	Provincie Overijssel	Lid Algemeen Bestuur	11-07 t/m 31-12	-
Dhr. G. Knol	Gemeente Zwartewaterland	Lid Algemeen Bestuur	01-01 t/m 31-12	-
Dhr. W. Wagenmans	Gemeente Raalte	Lid Algemeen Bestuur	01-01 t/m 31-12	-
Dhr. B. Krale	Gemeente Staphorst	Lid Algemeen Bestuur	01-01 t/m 10-07	-
Dhr. L. Mulder	Gemeente Staphorst	Lid Algemeen Bestuur	11-07 t/m 31-12	-
Mevr. T. Bijl	gemeente Steenwijkerland	Lid Algemeen Bestuur	01-01 t/m 31-12	-
Dhr. R. König	Gemeente Deventer	Lid Algemeen Bestuur	01-01 t/m 31-12	-
Dhr. M. Blind	Gemeente Olst-Wijhe	Lid Algemeen Bestuur	01-01 t/m 31-12	-
Dhr. W. Dogger	Gemeente Zwolle	Lid Algemeen Bestuur	01-01 t/m 31-12	-
Dhr. H. Vroomen	Gemeente Ommen	Lid Algemeen Bestuur	01-01 t/m 31-12	-
Dhr. P. Snijders	Gemeente Hardenberg	Lid Algemeen Bestuur	01-01 t/m 02-10	-
Dhr. J.W. Wiggers	Gemeente Hardenberg	Lid Algemeen Bestuur	03-10 t/m 31-12	-
Dhr. A. Schuurman	Gemeente Dalfsen	Lid Algemeen Bestuur	01-01 t/m 31-12	-

Bijlagen

Tabel 24 'Taakveld 1'

Taakveld	Baten		Lasten		Saldo	
	Budget	Werkelijk	Budget	Werkelijk	Budget	Werkelijk
7.4 - Milieubeheer	-10.805.088	-11.111.098	6.764.815	7.265.841	-4.040.273	-3.845.257
0.4 - Ondersteuning organisatie	-	-500	4.440.273	4.150.317	4.440.273	4.149.817
0.1 - Mutaties reserves	-400.000	-309.250	-	-	-400.000	-309.250
Totaal	-11.205.088	-11.420.848	11.205.088	11.416.158	-	-4.689

Tabel 25 'Taakveld 2'

Taakveld	Programma	Activiteit
7.4 - Milieubeheer	Milieu & Leefomgeving	Milieu & Leefomgeving
0.4 - Ondersteuning organisatie	Milieu & Leefomgeving	Bedrijfsvoering
0.1 - Mutaties reserves	Milieu & Leefomgeving	Bedrijfsvoering

Tabel 26 'Formatieplan'

Onderdeel	Begroot FTE	Werkelijk FTE
Primair	84,8	82,1
Staf	12,2	11,6
Totaal	96,9	93,7

COLOFON

Samenstelling: OD IJsselland
Ontwerp: studio SIEN
Fotografie: Erik Karst Fotografie

Omgevingsdienst IJsselland

Lübeckplein 2
8017 JZ Zwolle
Postbus 40252
8004 DG Zwolle

088 5251050
info@odijsselland.nl
www.odijsselland.nl

Waarborgt de
leefomgeving,
versterkt
bedrijven